

تورک یوردی

ناشری: تورک یوردی
مدیری: جلال سامر

۱۳۳۳ صافی ۱۷

۱۱ تشرین اول ۱۳۳۳

۱۴۵ صافی ۱۳ جلد ۶ ییل

۷۴
⑤

یرینه شمیدی کرنسکی نك غیمطانی موجب اولویور. بونلر ملی برامل ایچون چارپان قلیلری پارچه لاق ایسته یورلر. بزده آرتق تام معناسیله ملیتک رها کار نهله صاریلمالی یز. بزم ایچون نوله، باغیران قارداشلر نك قانلری آنجق بوبویوک اتحاد تلافی ایدم جکدر. بز اونلرله برلشه جکیز. بو، تورک ملی مفکوره سی میدان کتیره جک الک یکی و آرتق صوک اساس اولاجقدر. »

نورک یوردی

وفات

سلیمان پاشا زاده سامی بک

تورک دنیاسی فضیلت و ادب رکنلرندن بریسی دها فائب ایتدی: مملکتیزک تعلیم و تربیه خادملرندن، فکرت - خالده ضیا مکتب ادیبی اعضالردن سامی بک - بر قاج کون اول طوقوش اولدینی صفوقدن متأثر اولارق، قوربان بایرامنک ۲۸ ایلوله راست کان برنجی جمعه کونی اویله دن صوگره ساعت دورته - آرتق «ایکرمه نش» اولدینی حیاته وداع ایدم رک آرامزدن چکلدی. سامی بک، دهها هنوز اختیار اولمادینی حالده، منسوب اولدینی مکتبنک، مسلکتنک تاریخه قاریشدیغی کورهن ادیبلریمزدندر. اونک «سلیمان نسیب» تخلصیه خدمت ایتدیکی، چالیشدینی «ادبیات جدید» مکتبی بوکون «فجر آتی» و «تورکچیلک» جریانلری آرقاسنده، تاریخک - نفوذلی نظرله کیزلیه میه جکی - دوره لری آراسنده قالمشدر. بونکله برابر «سلیمان نسیب» مرحوم بو کون بیله یاشایانلردندی: او - ذاتا اسکیدن ده اولدینی وجهله - شعر و ادبیاتیه ده گل، اخلاق و فضیلتیه، حمیت و عرفانیله آرامزده یاشادی، یاشایوردی و دایما یاشایاجقدر. رسمی و علمی برچوق خدمتلر ایفا ایتمش اولان سامی بکک وفاتی ضایعاندندر. رسمی موقع و علمی اقتدار ی ایل بربر اخلاق و فضیلتی تألیف ایدم بیله ن ذاتلره یک سیرمک نائل اولمقده اولان عثمانلی تورکلیکی نامنه سامی بکک وفاتنه چوق متأثر اولدق.

کدرلی عالمده اقربا و دوستلرینه بیاه تعزیت ایدمزد.

نورک یوردی

بوکون « ملی تعليم و تربيه جمعيتي » رئيسي و « معارف نظارتي تاليف و ترجمه انجمنی » اعضا لرندن بولمقده ايکن سامی بك، ۹۳ انقلابي فدا کارلرندن (شيقه) قوماندانی سليان پاشا مرحومك مخدومي اولوب ۱۲۸۳ ده طوغمشدر. بوگا گوره آنجق الی ياشنده وفات ايتمش ديمكدر .

سامی بك مرحوم حقنده خيلي معلوماتی و عين زمانده چوقاقك باقيدشفي ده كوسترمكده اولديغندن كونده لك آرقداشليغلك، وفاتی مناسبيله يازمش اولدقلى سطرلردن بعض يرلرني عينا بورايه آليورز :

۱۳۳۳ سنه ۱ تشرين اول تاريخلي « صباح » دن :

« متوفی مکتب ملكيه ده اكمل تحصيل ايتمش و معارف مسلكنی اختيار ايده رك صوك نفسنه قدر ملكتك معارف ايجون چالشمشدر . سامی بك مکتبدن چيقدقن صوكره اولا بروسه اهداديسي مديرلكنده بولمش ، برمدت صوكره بروسه معارف مديرلكته تعيين ايدلمشدر . بروسه دن صوكره عینی مأموريتله بغداد و جزائر بحرسفيدده بولمشدر . مشروطيتك اعتلائقن صوكره استانبوله كان سامی بك صرسييله تدریسات ابتدائيه ، دارالفنون ، مدير هموملكلرنده ، مجلس معارف اعضا لرنده بولونمش واك نهايت صوك مأموریتی اولان تاليف و ترجمه دائره سی اعضا قته تعيين ايدلمشدر .

وفاتيله ملكت قيمتدار عضولرندن بری ده اغائب ايتمش اوليور . متوفی « سليان نسيب » اعضاسيله ادبياتمزه مهم اثرلر براقفه موفق اولمش ؛ هر شيدن اول يك ناموسكار وحيثی بر انساندی . مملكتك خیری ايجون چالشمشدرن بوره لاز ، اييلكي سوهردی . آنا توليده معارفك تعمیمی ايجون ملی تعليم و تربيه جمعيتنده بالخاصه چالشمشدری . »

۱۳۳۳ سنه ۳ تشرين اول تاريخلي « نسویر افكار » دن :

« (سليان نسيب) ك آثارنده اك زياده كوزه جاربان ايكي نقطه واردر : حلم و حسانيت ؛ حق و فضيلت . مرحومك شخصنده كي حام و ملاعت ، حال و حركتنده كي عفت و فضيلت ، آثار قلدیه سمنده سليس و جيز برمعكس بولمشدر . « سليان نسيب » نبي بشرك آلام و اكارينه متألماه اشتراك ايدر ، مخالف حق و معدلت دهوالره قارشى عصيان ايلر ، عشق ترنم ايلركن سفات بشره آغلار . باقيكز آتيده كي سوزلر ، نه قدر آكشين برحب حقيقت ، برحب السانيت ايله مشوعدر :

« آرتق بيش ای دست کرم ، دست دهاور
آكلات بزه ای نور حقيقت ، بزی قاندير
آكلات كه يالان ، هپسی يالان ، هپسی يالاندر
آكلات كه عدالت ، مدنيت كي سوزلر
ديرکن بنه قان ، قان . ينه حق نامنه قوت
آرتق يتر ، انسانلره انسانلی اوكرهت ! »

بو حكمايه جمله لری انشاد ايدن ، حسانيت و صميميته شو سطرلر نه كوزل دلالت ايديبور :

هانی ؟ يوق ... شيمدی هپسی ، هپسی خيال ...
دها علوی فقط بو رنگ هلال

شېمىدى سىن بارى بختيار اولسەك ،
 آه ، پرلشە بر بهار اولسەك ،
 بىن دە ماضى اولان امللە يىنە
 نترە سەم ، نترە سەم سعادەتكە...

۱۳۳۳ سنەسى ۱ تشرىن اول تارىخىلى «اقدام» دن:

«مىرحوم، مىلى نادىر كان ارباب غىرىدن ، غايە ومىسلىك تەقىب ايدىن رىجالدىدى . فضائل اخلاقىيە، سامى بىكدە خىصائل طبعىيەدندى . كورسا سامى بك مەمادىيا ايملىك ايتىك ، مىموى اولسون، خىصوصى اولسون ملتە ومىلتداشلىرىنە خىدمەتدە بولونىقى ايجون ياراداش ، بوكا مۇكل اولمش بر وجود ايدى . مىشهور مىش سىليان پاشانىك خاطرە پدەرە بك مىربوط بىكانە اوغلى اولان سامى بك مەكتىب ملكىيەدە تەخىصيانى كوردىكەن صوكرە مەعارفە انتساب ايتىش وجىزائىر بىجر سەفىدە خىداوندكار مەعارف مەدىرىتلوندى ، مجلس مەعارف اعضالغندە ، دارالفنون مەدىرىتەندە ، تاليف وترجمە ھىيئى اعضالغندە ومەلىكلەردە اوزون مەدىن برى ابراز فەمالىت ايتەندىر.

(سىليان لىسب) نام . ستعارىلە اوتەدەبرى ئىشرايتىدىكى دىققى ورقىق منظومەلەندە سامى بك بر استاد كامىل ادب، فن تربىيە عائد طبعنە موفق اولدىنى آثارندە ايسە بر حكيم متكامىل اولدىنى كوستردى . صوك زمانلەندە (مىلى تەعام وتربىيە جەمىيىتى) نە رىياست ايتىكلە بك سودىكى وطننە عرض خىدمات ايدىيوردى . مىرحومك ارتىخالى مىلكىتمىزك مىرفانى ايجون بىوك ضايعاتەندىر.

۳ تشرىن اول تارىخىلى «صباح» رىقىمىزدە احمد امين بك بر باش مىقالە يازمىشدى. اوندەندە شو سطرلرى آليورۇز:

« سىليان پاشا زادە سامى بك... دىھا حىياتى زمانندە فردىلكەن تامامىلە چىقىش وجەيتىك مىلى اولمىشدى. فقط بو مبارك وطنداشمىزك وجودى دىھا ۴۸ ياشندە ايكن چوكىش وكەندىسى سىنىك قات قات فوقندە ظن ايتەدەرە جىك بر حالە دوشمىشدى. نىھائىت بر صوغوق آلمانك صدمە سەنە بر ايكى كون اولسون مىقاومت ايدەمىرەك ھىچ بىكلىمىدىكى بر صىرادە مىجادلە سىزجە حرەكتەن ساقىط اولدى .

سامى بك، چوق پشاماسى بىكلەنبركن حىياتەن برىدن برە كوچوب كىدن مەفكرو مىحرورلىرىمىزك برىنجىسى اولسەيدى مىشلە اسقىلى بر حادثە عد ايدىلوپ كچىلە بىلىردى. حال بو كە ايش اوبلە دىكلەدر. سامى بك ايركەندى حىياتە وداع ايدىن برچوق امثالى اولدىنى كى وجودلىرى ويا روحلىرى خىستە اولەرق ياشايان دىكر امثالىدە چوقدردى. »